

БЕЖАНСКИ ГЛАС

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО

Телефон № 253.

АБОНАМЕНТ: годишно 75 лева.
полугодишно 40 лв.
Един брой 1 лев.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
УЛ. „КАРАДЖА“ № 19,

ОБЯВЛЕНИЯ: по 1'40 лв. кв. см.
приставски по 90 ст. на дума

П. Добричлиев.

Добруджа преди всичко.

Днешното положение на Добруджа е извънредно лошо. Изоставена на произвола на сждбата тя изнемогва под властническия режим на безкруполната ромънска алигорхия. Поради тягосно впечатление, че именно днес, нейните родни синове — пржнати по различни крайнини на света — с прстжпна незаинтересованост продължават да наблюдават спокойно деребействата на самозабравилите се ромънски управници, обезверени и сломени, безсилни и немошни да махнат ръка на „малките“ си радости и в един момент на екстас да прегърнат светлия идеал на утрешна Добруджа. Думите са безсилни за да характеризират това низко падение. Добруджанци стреснете се! Днес когато Добруджа е в ръцете на ромънските джандарми, престяпнение е да се делим на върховности и центроласти — днес трябва да има само добруджанци.

Време е вече да се разбере това. Колко много благоприятни моменти минаха незабелязани и неизползвани!

Нешастията всеки ден увеличават своята камара и ние на пук на това всеки ден се повече се заслепяваме. Макар и малко късно, но по-добре днес, отколкото никога, всички трябва да се наредим под спасителното знаме на поробената Добруджа.

Мнозина, може би, ще се усъмнят във възможността да си намерят допирателни точки за едно компактно прегрупиране на разпокъсаните добруджански организации как! Нима това е невъзможно? Ще попитат мнозина.

На тези любопитни и скептични настроения сънародници ние отговаряме: Горния въпрос е излишно вече да се поставя сериозно, защото живота отдавна се е произнесъл върху него и то наложително и категорично: **„Всички добруджанци са братя, защото са робни на една и съща участ“.**

Остава след всичко това да се намери съединителната връзка за да се циментира и заекчи това родство и по този начин да се изгради единния фронт на всички добруджанци. Таз и съединителна връзка се състои в думите — **„Добруджа за добруджанци“.** Именно в името на този лозунг, ние всички, ма-

кар и с най-противоречиви разбирания, можем и трябва да си подадем братски ръцете за съвместна работа. Това е напълно естествено и необходимо.

Нима е възможно ние тука, в България, една нищожна групичка в сравнение с добруджанския народ, да решаваме неотложните въпроси на неговото съществуване без неговото участие? Ние тука, нито нашите сънародници в Добруджа — никой от нас не може, нито има юридическото, още по-малко моралното право да ангажира и действа от името на поробения добруджански народ, който в своята общота приготвяла от всички изгнаници и поробени. Ето защо, докато не се освободи Добруджа, ние не бива да жадуваме за друго, освен за освобождението ѝ. До тогава **ние сме длъжни и трябва да се борим само за свободата на Добруджа!**

Наистина факт е, че мнозина от нас са привърженици на болшевишкият идеал, други — на социалистическият, трети — на буржуазният и т. н.; но никоя логика, никой морал не позволява да се изнасилва народното мнозинство, още повече когато това става с цел да се ангажира последното в известна политика, която, може би то да не одобри или да не одобрява.

Време е вече да се тури край на тази трагикомедия. Време е вече всички като братя да се наредим под освободителното знаме на нещастна и унеправдана Добруджа и да си пожелаем искрено — работата и сполука!

Реч

на секретаря на добруд. върховен съвет Сл. Алексиев, държана пред събранията на бежанците в гр. Варна на 22.XI. 1922 год.

Продължение от брой 8.

„Нема в света по тежко положение от това на емигрантина, останал без отечество, без дом, без родители, без семейство, без свои близки, без средства, минал в чужда страна, без да може да изкарва прехраната си скита се гол и бос под чужди стрехи и всичко туй е само за това, защото малко по-вече от другите

обичал своето отечество — своята родна земя, своя народ“.

Ето това е нашо същинско положение.

Организациите

Минали отсам в България в останалото свободно отечество емигрантите образуваха организации си „Добруджанските дружества“, които на първо време се съставиха с чисто културно-благотворителни цели но по-после самото време им наложи да се нагърбят и с истинското си назначение, а именно да се занимаят с въпроса за издействие свободата на Добруджа а най-малко с придобиване правата на населението в Добруджа. В тая смисъл, в това направление бе дейността на организации и върховното им тяло до 1916 год. След това историческа е дейността на Баба-Дагския Народен съвет 1917—1918 год. Също така бурен и пронвтелен бе животът на организации през 1919 год. Тогава в двата конгреса станали в Разград и София, пламени слова се казаха, просто се надпреварваха един през друг по интелегентните синове на Добруджа, кой по-вече да бъде полезен на каузата за освобождение на родната земя.

Тъкмо що се бяхме отправили по един прав път тъкмо що се изработиха директиви, които требваше да бъдат следвани неотклонно от всяка една организация и върховно тяло, истинското Добруджанско министерство, то като че ли по поржката на некой зъл генерал — враг на нацията ни, ед на апатия осенчава изведнъж дейността на всички почти добруджански синове, които даваха импулс в живота на организациите и централното тяло.

Дали това бе резултат след подписване на Нйския договор, или грижите около създаване жилища и пр., или пак други причини са, но фактът си е факт.

Почти от средата на 1920 год., всички бяха в един застои, почти в положение на латаргически сън, а някои от организациите даже се разтуриха те днес не съществуват. Изпаднахме в такова положение, че ми наумява положението на една случка през 1828 година. В тая 1828 год. когато Русия е воювала с Турция, за свои права на плаване на търговската и военна флоти в Черно море. Като спигват руските войски победоносно до кжде Ча-

талджанските крепости, преди да се сключи мир, тогавашния главнокомандующ на руските войски княз Рибич Задбалкански е имал интимното желание да предизвика бжлгарското население, да поиска своите годе правдини. За тая цел е свикал една конференция в Одрин от представителите на бжлгарския народ. Присъствували са 30—35 души бжлгарски чорбаджии от разните градове и паленки на Южна България. Там е бил и Генчо Къргов войвода из сливенските села, до скоро жив в Бесарабия.

Княза заобиколен от свои генерали — шаба му, а на среща му полуогърчени бжлгарски чорбаджии, задава им въпрос, че наскоро ще се почнат преговори за мир, затова вие какви претенции имате от какво се нуждаете, предявете си исканията тук пред мен за да мога да ги защитя в преговорите. Почнали един по един да се изказват. Един изложил че бжлгарското население в неговия град било много фукара, затова, Негово Превъзходителство, да издейства от Царя, да им помогне да си довършат църквата, друг молвил да им пратят камбана за църквата и исканията са се свеждали все около църковни нужди, обаче никой не е смятал за нужно, да предявят да поискат свободата на отечеството си. Княза изслушал всичките и с нисък глас казал на своите генерали, не са готови още, а на тях дал дума че ще действа пред царя да бъде удовлетворена молбата им.

Положението в поробените покрайнини.

Тракия.

Източна и Западна Тракия са провинции с еднородно население, еднакви условия на живот и следователно, представляват естество на едно неразделно тяло. Хомугеността се чувства на пръв поглед и бие в очите и на чужденеца, дошел за първи път да посети тия области. За преобладаващо болшинство на известна националност и дума не може да става пред силните връзки на натуралността. Редовете от страдалчески години прекарани ту под един режим ту под други по страхен с наказания органически да се преобразуват малцинствата и дадат в последствие продукт изискващ

Секретарь-бирник: Р. М. Чотов